

Rukoussanoja 5–Kunnioittaa, kumartaen rukoilla

3810. προσκυνέω, *proskyneō*

'suudella kohti', osoittaa jklle kunnioitusta (esim. kumartamalla maahan hänen eteensä), kumartaa, kumartaen rukoilla, palvoa, rukoilla (*kyneō* suudella)

Tämän verbin merkityksen taustalla on luultavasti vanha tapa: panna käsi suulle ja suudeltuaan sitä ojentaa se kohti korkeampiarvoista henkilöä, varsinkin jumalaa. Mm. vanhoissa egyptiläisissä korkokuvissa näkyy jumalan palvojia, jotka käsi ojennettuna lähettävät suudelman jumalalle (prepositio *pros*, 'kohti', 3772, ja verbi *kyneō*, 'suudella'). Klassisessa kreikkalaisessa kirjallisuudessa sanasta tuli kuitenkin käytännön ilmaus jumalten palvonnalle: ihminen heittäytyi polvilleen ja suuteli kunnioittavasti maata. Kreikkalaiset palvoivat tällä tavoin jumaliaan ja kaikkea mikä oli pyhää, ja persialaiset noudattivat samaa tapaa jumal-kuninkaitensa suhteen. Tapa jatkui edelleen roomalaisten keisarinpalvonnan yhteydessä. Mutta sana *proskyneō* siirtyi silloin myös merkitsemään vastaavaa sisäistä asennetta, kunnioittavaa palvontaa, arvonantoa ja nöyryyttä.

Käytetty 60 kertaa

Matteus 2:1 ja 2

Kun Jeesus oli syntynyt Juudean Beetlehemissä kuningas Herodeksen aikana, niin katso, tietäjiä tuli itäisiltä mailta Jerusalemiin, 2. ja he sanoivat: "Missä on se äsken syntynyt juutalaisten kuningas? Sillä me näimme hänen tähtensä itäisillä mailla ja olemme tulleet häntä **kumartamaan**."

Matteus 4:8–11

8. Taas perkele otti hänet kanssansa sangen korkealle vuorelle ja näytti hänelle kaikki maailman valtakunnat ja niiden loiston
9. ja sanoi hänelle: "Tämän kaiken minä annan sinulle, jos lankeat maahan ja **kumarrat** minua".
10. Silloin Jeesus sanoi hänelle: "Mene pois, saatana; sillä kirjoitettu on: 'Herraa, sinun Jumalaasi, pitää sinun **kumartaman** ja häntä ainoata palveleman'."

11. Silloin perkele jätti hänet; ja katso, enkeleitä tuli hänen tykönsä, ja he tekivät hänelle palvelusta.

doksa ja timē

1. Timoteus 1:15–17

15. Varma on se sana ja kaikin puolin vastaanottamisen arvoinen, että Kristus Jeesus on tullut maailmaan syntisiä pelastamaan, joista minä olen suurin.

16. Mutta sentähden minä sain laupeuden, että Jeesus Kristus minussa ennen muita osoittaisi kaiken pitkämielisyytensä, esikuvaksi niille, jotka tulevat uskomaan häneen, itsellensä iankaikkiseksi elämäksi.

17. Mutta iankaikkiselle kuninkaalle, katoamattomalle, näkymättömälle, ainoalle Jumalalle, **kunnia (timē)** ja **kirkkaus (doksa)** aina ja iankaikkisesti! Amen.

2. Pietari 1:16–18

16. Sillä me emme seuranneet viekkaasti sommiteltuja taruja tehdessämme teille tiettäväksi Herramme Jeesuksen Kristuksen voimaa ja tulemusta, vaan me olimme omin silmin nähneet hänen valtasuuruutensa.

17. Sillä hän sai Isältä Jumalalta **kunnian** ja **kirkkauden**, kun tältä ylhäisimmältä **kirkkaudelta** tuli hänelle tämä ääni: "Tämä on minun rakas Poikani, johon minä olen mielistynyt".

18. Ja tämän äänen me kuulumme tulevan taivaasta, kun olimme hänen kanssaan pyhällä vuorella.

Roomalaiskirje 2:1–11

1. Sentähden sinä, oi ihminen, et voi millään itseäsi puolustaa, olitpa kuka hyvänsä, joka tuomitset. Sillä mistä toista tuomitset, siihen sinä itsesi syypääksi tuomitset, koska sinä, joka tuomitset, teet samoja tekoja.

2. Ja me tiedämme, että Jumalan tuomio on totuuden mukainen niille, jotka senkaltaisia tekevät.

3. Vai luuletko, ihminen, sinä, joka tuomitset niitä, jotka senkaltaisia tekevät, ja itse samoja teet, että sinä vältät Jumalan tuomion?

4. Vai halveksitko hänen hyvytensä ja kärsivällisyytensä ja pitkämielisyytensä runsautta, etkä tiedä, että Jumalan hyvyys vetää sinua parannukseen?

5. Kovuudellasi ja sydämesi katumattomuudella sinä kartutat päällesi vihaa vihan ja Jumalan vanhurskaan tuomion ilmestymisen päiväksi,

6. hänen, "joka antaa kullekin hänen tekojensa mukaan":

7. niille, jotka hyvässä työssä kestävinä etsivät **kirkkautta** ja **kunniaa** ja katoamattomuutta, iankaikkisen elämän,

8. mutta niiden osaksi, jotka ovat itsekkäitä eivätkä tottele totuutta, vaan tottelevat vääryyttä, tulee viha ja kiivastus.

9. Tuska ja ahdistus jokaisen ihmisen sielulle, joka paha tekee, juutalaisen ensin, sitten myös kreikkalaisen;

10. mutta **kirkkaus** ja **kunnia** ja rauha jokaiselle, joka tekee sitä, mikä hyvä on, juutalaiselle ensin, sitten myös kreikkalaiselle!

11. Sillä Jumala ei katso henkilöön.

Roomalaiskirje 12:10

10. Olkaa veljellisessä rakkaudessa helläsydämiset toisianne kohtaan; toinen toisenne kunnioittamisessa kilpaillkaa keskenänne (arvossa [timē] pitäkää toisianne parempina).

proskyneō

Matteus 8:1–3

1. Kun hän astui alas vuorelta, seurasi häntä suuri kansan paljous.
2. Ja katso, tuli pitalinen mies ja **kumartui maahan** hänen eteensä ja sanoi: "Herra, jos tahdot, niin sinä voit minut puhdistaa."
3. Niin hän ojensi kätensä, kosketti häntä ja sanoi: "Minä tahdon; puhdistu". Ja kohta hän puhdistui pitalistaan.

Matteus 14:30–33

30. Mutta nähdessään, kuinka tuuli, hän peljästy ja rupesi vajoamaan ja huusi sanoen: "Herra, auta minua."
31. Niin Jeesus kohta ojensi kätensä, tarttui häneen ja sanoi hänelle: "Sinä vähäuskoinen, miksi epäilit?"
32. Ja kun he olivat astuneet venheeseen, asettui tuuli.
33. Niin venheessä-olijat **kumarsivat** häntä ja sanoivat: "Totisesti sinä olet Jumalan Poika".

Johannes 4:20–26

20. Meidän isämme ovat **kumartaen rukoilleet** tällä vuorella; ja te sanotte, että Jerusalemissa on se paikka, jossa tulee **kumartaen rukoilla**."
21. Jeesus sanoi hänelle: "Vaimo, usko minua! Tulee aika, jolloin ette **rukoile** Isää tällä vuorella ettekä Jerusalemissa.
22. Te **kumarratte** sitä, mitä ette tunne; me **kumarramme** sitä, minkä me tunnemme. Sillä pelastus on juutalaisista.
23. Mutta tulee aika ja on jo, jolloin totiset **rukoilijat (proskynētēs) rukoilevat** Isää hengessä ja totuudessa; sillä senkaltaisia **rukoilijoita** myös Isä tahtoo.
24. Jumala on Henki; ja jotka häntä **rukoilevat**, niiden tulee **rukoilla** hengessä ja totuudessa."
25. Nainen sanoi hänelle: "Minä tiedän, että Messias on tuleva, hän, jota sanotaan Kristukseksi; kun hän tulee, ilmoittaa hän meille kaikki".
26. Jeesus sanoi hänelle: "Minä olen se, minä, joka puhun sinun kanssasi".

1. Korinttolaiskirje 14:14 ja 15

14. Sillä jos minä rukoilen (**proseykhomai**) kielillä puhuen, niin minun henkeni kyllä rukoilee (**proseykhomai**), mutta ymmärrykseni on hedelmätön.
15. Kuinka siis on? Minun *on* rukoiltava (**proseykhomai**) hengelläni, mutta minun *on* rukoiltava (**proseykhomai**) myöskin ymmärrykselläni; minun *on* veisattava kiitosta hengelläni, mutta minun *on* veisattava myöskin ymmärrykselläni.

Efesolaiskirje 1:1–7

1. Paavali, Jumalan tahdosta (**thelēma**) Kristuksen Jeesuksen apostoli, Efesossa oleville pyhille ja uskoville Kristuksessa Jeesuksessa.
2. Armo teille ja rauha Jumalalta, meidän Isältämme, ja Herralta Jeesukselta Kristukselta!
3. Ylistetty (**eylogētos**–adj.) olkoon meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen Jumala ja Isä, joka on siunannut (**eylogeō**–verbi) meitä taivaallisissa kaikella hengellisellä siunauksella (**eylogia**–subst.) Kristuksessa,
4. niinkuin hän (Jumala) ennen maailman (**kosmos**–ihmiskunnan) perustamista (**katabolē**) oli hänessä (Kristuksessa) valinnut meidät olemaan pyhät ja nuhteettomat hänen (Jumalan) edessään, rakkaudessa,
5. edeltäpäin määräten meidät lapseuteen, hänen yhteyteensä Jeesuksen Kristuksen kautta, hänen oman tahtonsa (**thelēma**) mielisuosion (**eydokia**) mukaan,
6. sen armonsa kirkkauden (**doksa**) kiitokseksi, minkä hän on lahjoittanut meille siinä rakastetussa,
7. jossa meillä on lunastus hänen verensä kautta, rikkomusten anteeksisaaminen, hänen armonsa rikkauden mukaan.

Hebrealaiskirje 6:4b ja 5a

Me olemme

- ...niitä, jotka kerran ovat valistetut ja taivaallista lahjaa maistaneet ja Pyhästä Hengestä osallisiksi tulleet
5. ja maistaneet Jumalan hyvää sanaa ja tulevan maailmanajan voimia...

Ilmestyskirja 7:9–12

9. Tämän jälkeen minä näin, ja katso, oli suuri joukko, jota ei kukaan voinut lukea, kaikista kansanheimoista ja sukukunnista ja kansoista ja kielistä, ja ne seisoivat valtaistuimen edessä ja Karitsan edessä puettuina pitkiin valkeihin vaatteisiin, ja heillä oli palmut käsissään,
10. ja he huusivat suurella äänellä sanoen: "Pelastus tulee meidän Jumalaltamme, joka valtaistuimella istuu, ja Karitsalta".
11. Ja kaikki enkelit seisoivat piirissä valtaistuimen ja vanhinten ja neljän olennon ympärillä ja lankesivat kasvoilleen valtaistuimen eteen ja **kumartaen rukoilivat** Jumalaa,
12. sanoen: "Amen! Ylistys (**Eylogia**) ja kirkkaus (**doksa**) ja viisaus (**sofia**) ja kiitos (**eykharistia**) ja kunnia (**timē**) ja voima (**dynamis**) ja väkevyyys (**iskhys**) meidän Jumalallemme (**tō Theō**–datiivi–allatiivi) aina ja iankaikkisesti (*aikojen aikoihin asti*), amen!"

Ilmestyskirja 19:4–9

4. Ja ne kaksikymmentä neljä vanhinta ja neljä olentoa lankesivat maahan ja **kumartaen rukoilivat** Jumalaa, joka valtaistuimella istuu, ja sanoivat: "Amen, halleluja!"
5. Ja valtaistuimelta lähti ääni, joka sanoi: "Ylistäkää meidän Jumalaamme, kaikki hänen palvelijansa, te, jotka häntä pelkätte, sekä pienet että suuret".

6. Ja minä kuulin ikäänkuin kansan paljouden äänen ja ikäänkuin paljojen vetten pauhinan ja ikäänkuin suuren ukkosenjylinän sanovan: "Halleluja! Sillä Herra, meidän Jumalamme, Kaikkivaltias, on ottanut hallituksen.

7. Iloitkaamme ja riemuitkaamme ja antakaamme kunnia (**doksa**) hänelle, sillä Karitsan häät ovat tulleet, ja hänen vaimonsa on itsensä valmistanut.

8. Ja hänen annettiin pukeutua liinavaatteeseen, hohtavaan ja puhtaaseen: se liina on pyhien vanhurskautus."

9. Ja hän sanoi minulle: "Kirjoita: Autuaat ne, jotka ovat kutsutut Karitsan häätaterialle!" Vielä hän sanoi minulle: "Nämä sanat ovat totiset Jumalan sanat".

Ilmestyskirja 7:11 ja 12

11. Ja kaikki enkelit seisoivat piirissä valtaistuimen ja vanhinten ja neljän olennon ympärillä ja lankesivat kasvoilleen valtaistuimen eteen ja **kumartaen rukoilivat** Jumalaa,

12. sanoen: "Amen! **Ylistys (Eylogia)** ja **kirkkaus (doksa)** ja **viisaus (sofia)** ja **kiitos (eykharistia)** ja **kunnia (timē)** ja **voima (dynamis)** ja **väkevyys (iskhys)** meidän Jumalallemme (**tō Theō–datiivi–allatiivi**) aina ja iankaikkisesti (**aikojen aikoihin asti**), amen!"